

- **שם המחקר:** נגישות לצדק לאנשים עם מוגבלויות: גישת עיצוב מערכת הסכסוך
- **שנה:** 2025
- **סוג מחקר:** מחקר
- **מס' קטלוגי:** 890-324-2020
- **שמות החוקרים:** רוני רוטלר, בהנחיית: פרופ' גדעון ספיר ופרופ' מיכל אלברשטין
- **רשות המחקר:** אוניברסיטת בר אילן

המלצות למחקרי המשך

עבודת דוקטורט זו נערכה בסיוע קרן שלם

המחקר הנוכחי מניח תשתית תיאורטית ומעשית למחקרי המשך מגוונים שיוכלו להעמיק ולהרחיב את היישום של מסגרת "עיצוב מבוסס מוגבלויות של מערכת הסכסוך". הכיוון המחקרי הראשון הוא ביצוע מחקרים אמפיריים שיבחנו את היישום המעשי של המסגרת בשטח, וכן יצקו תוכן אמפירי של המשמעות של ששת האלמנטים של המערכת עבור המשתתפים השונים. מחקרים אלה צריכים לכלול מחקרי פיילוט במסגרות ובמסגרות ספציפיות, כגון בתי משפט, מחלקות רווחה במועצות מקומיות, או מרכזי שירותים לאנשים עם מוגבלויות. המחקרים האמפיריים יאפשרו לבחון את האפקטיביות של המסגרת, לזהות אתגרי יישום מעשיים, ולפתח כלים מותאמים לסביבות שונות.

כיוון מחקרי שני מתמקד בהרחבת המסגרת לתחומים נוספים בחיי אנשים עם מוגבלויות שלא נכללו במחקר הנוכחי. תחומים כגון תעסוקה, דיור, חינוך, ושירותי בריאות, מהווים זירות חשובות בהן אנשים עם מוגבלויות מתמודדים עם חסמים מערכתיים ומחסור בנגישות לצדק. מחקרים עתידיים יכולים לבחון כיצד ניתן ליישם את עקרונות המסגרת בתחומים אלה ולפתח התאמות ספציפיות לכל תחום. המחקר יכול גם להוביל לפיתוח מדיניות מקיפה יותר ולהטמעת גישה הוליסטית לזכויות אנשים עם מוגבלויות.

מחקרי השוואה בינלאומיים מהווים כיוון חשוב נוסף, במיוחד בחינת יישום המסגרת במדינות עם מערכות משפט ותרבויות שונות. מחקרים כאלה יוכלו לבחון את הרלוונטיות האוניברסלית של המסגרת ולזהות גורמים תרבותיים, חברתיים ומשפטיים המשפיעים על יישומה. השוואה בין מדינות שונות תאפשר לחדד את המסגרת ולפתח גרסאות מותאמות להקשרים מקומיים תוך שמירה על העקרונות המרכזיים.

מחקרי הערכה כלכלית ועלות-תועלת מהווים כיוון מחקרי אפשרי נוסף, במיוחד לצורך שכנוע מקבלי החלטות ומממנים מוסדיים. מחקרים אלה צריכים לבחון את העלויות הכרוכות ביישום המסגרת לעומת התועלות הכלכליות והחברתיות הנובעות משיפור הנגישות לצדק עבור אנשים עם מוגבלויות. ניתוח כלכלי כזה יכול לבחון חיסכון במשאבים הנובע מצמצום סכסוכים, שיפור איכות החיים, והגדלת השתתפות אנשים עם מוגבלויות בשוק העבודה ובחברה. מחקרים אלה רלוונטיים במיוחד למערכת שכן אחד האלמנטים המרכזיים שלה הוא המשאבים שהיא דורשת, כמערכת יישומית המכוונת פעולה בשטח.

לבסוף, מומלץ לפתח מחקרים רב-תחומיים המשלבים תובנות מתחומי הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה, הכלכלה, והטכנולוגיה. מחקרים כאלה יוכלו לבחון את המימדים הרגשיים והחברתיים של נגישות לצדק, את השפעת השינויים המערכתיים על חוויות אישיות של אנשים עם מוגבלויות, ואת הדרכים לשילוב גישות חדשניות מתחומים שונים.

מחקרי המשך אלה יבטיחו שהמסגרת תמשיך להתפתח ולהתעדכן בהתאם לצרכים המשתנים ולהתקדמות המחקרית והטכנולוגית.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)